

Referat fra møte i Verdensarvrådet for Røros bergstad og Circumferensen, Blokkodden Drevsjø, fredag 21.08.2018, kl. 1030-1400.

Tilstede;

Runa Finborud, Lars Erik Hyllvang, Ragnhild Aashaug, Jan Håvard Refsethås, Ellen Haugen Bergsrønning, Ragnhild Hoel, Magnus Borgos, Bjarne Granli, Ellen Bernts Grønland, Odd Sletten, Per Øivind Riise, Johan Fredrik Urnes, Thomas Ole Andersen, Torfinn Rohde

Forfall;

Hans Vintervold, Aasa Gjestvang, Kirsten Frønes, Kirsten Thyrum, Tove Martens, Bernt Tennstrand

Møtet ble avholdt i møterommet i det nye magasin/utstillingsbygget på Blokkodden.

Innledningsvis orienterte Runa Finborud om NIBR- rapporten "Kulturminnemiljøet på Røros og i Fjellregionen". Rapporten er enda ikke offentliggjort, men Regionrådet har gitt Runa, Hans og Torfinn i oppdrag å finne et gunstig tidspunkt for offentliggjøring, sett i forhold til stortingsmeldingen om oppgavefordeling til de nye regionene. Meldingen kommer den 19. oktober, og det er ønskelig at rapporten offentligjøres og gis pressedeckning før meldingen kommer.

Runa orienterte også om at hun ønsker å invitere de nye direktørene og styrelederne for henholdsvis MIST og ANNO til rådets møte den 7. desember på Røros.

Sak 07/18 Innkalling, sakliste, referat

1. Godkjenning av innkalling og sakliste
2. Godkjenning av referat 20.04.2018

Vedtak

Innkalling, Sakliste og referat godkjent.

Sak 08/18 Søknad fra Røros museums- og historielag om støtte til utgivelse av boka «Kølbruk - Røros Kobberverks Energikilde» (arbeidstittel «I koie og stallkølbrenning, transport, bosetting)

Innstilling;

Verdensarvrådet går inn for at Røros Museums- og historielag tildeles kr. 50000 til produksjon av boka «Kølbruk – Røros Kobberverks energikilde». Midlene tas fra koordinators drifts- og tjenestekjøpsmidler».

Vedtak;

Verdensarvrådet tildeler Røros Museums og historielag kr. 50000 til produksjon av boka «Kølbruk – Røros Kobberverks energikilde». Midlene tas fra koordinators drifts- og tjenestekjøpsmidler».

Sak 09/18 Utvidelse av uthusprosjektet - forslag til saksutredning til alle kommunene i Circumferensen

Innstilling;

Forslaget til saksframstilling for politisk behandling om tilslutning til Uthusprosjektet i alle kommunene i Circumferensen legges til grunn for videre

arbeid med en formalisering av tilslutning til uthusprosjektarbeidet i alle kommunene i Circumferensen.

Koordinator bes om å ta saken videre og drøfte den med rådmennene i kommunene, sammen med respektive kommunes faggrupperepresentant og byantikvaren i Røros.

Vedtak;

Forslaget til saksframstilling for politisk behandling om tilslutning til Uthusprosjektet i alle kommunene i Circumferensen legges til grunn for videre arbeid med en formalisering av tilslutning til uthusprosjektarbeidet i alle kommunene i Circumferensen.

Koordinator bes om å ta saken videre og drøfte den med rådmennene i kommunene, sammen med respektive kommunes faggrupperepresentant og byantikvaren i Røros.

Sak 10/18 Oppsummering og videre arbeid med verdensarvsenterets arbeid i verdensarvkommunene.

Innstilling;

Den framlagte disposisjon formidlingsplanen gis tilslutning. Verdensarvrådet ber om at status for oppfølgingen i kommunene oppdateres på rådets «høstmøte» i 2019.

Vedtak;

Den framlagte disposisjon til formidlingsplan gis tilslutning. Planen konsentreres om verdensarvsenterets ansvar og oppgaver. Arbeidet med en bredere formidlingsplan tas opp til ny behandling senere.

Sak 11/18 10-års-markering for verdensarven Røros bergstad og Circumferensen. Verdensarvkalender 2020

Faggruppa gjennomførte i sitt møte den 06.06. 2018 en idedugnad på temaet; 2020; – 10 år siden utvidelsesvedtaket til verdensarven Røros bergstad og Circumferensen. Hvordan kan vi bruke dette til informasjon om verdensarven i kommunene.

Det ble jobbet i 4 grupper med temaet. Resultatet fra gruppearbeidene er presentert under;

Innstilling;

Verdensarvrådet går inn for at det lages en verdensarvkalender for året 2020 som en del av tiltakene for å markere 10-årsjubileet for etableringen av verdensarven Røros bergstad og Circumferensen.

Vedtak;

Verdensarvrådet går ikke inn for at det lages en verdensarvkalender for året 2020 som en del av tiltakene for å markere 10-årsjubileet for etableringen av verdensarven Røros bergstad og Circumferensen.

Orienteringssaker;

Skilting langs riks- og fylkesveier

Koordinator orienterte om framdriften med skilting langs riks- og fylkesveier i Circumferensen. Det er enighet med de regionale vegkontorene om utseende og tekst på skiltene. Det første store opplysningsskiltet vil bli utplassert nord for Dragåsen etter Fv 705. Endelig plassering på Kvennan og i Tufsingdalen fastsettes i samarbeide mellom koordinator vegkontoret i Hedmark. Forhåpentligvis utplasseres også disse i høst. Det er bestilt nye informasjonsskilt (verdensarvsenterets orienteringsskilt om hele verdensarven Røros bergstad og Circumferensen) til Kvennan, Vauldalen, Langsbekken og Tufsingdalen).

Status for delprosjektene som er tildelt verdensarvmidler; ;

Narjordet og seterprosjektet i Os;

Magnus Borgos orienterte. Det er igangsatt tre prosjekter i Narjordet, og midlene er disponert. Det vil være nødvendig med oppfølgende midler i 2019. Seterprosjektet omfatter i år Nørdalen og østsida av Os kommune. Midlene er disponert.

Femundshytta

Bjarne Granli orienterte. Det er enighet om eiendomsgrenser i området. Det vil bli igangsatt arbeide med reguleringsplan i år, men arbeidet vil ikke bli fullført før i 2019. Hedmark fylkeskommune v/kulturminneavdelingen vil melde oppstart av fredning i løpet av høsten. Det vurderes bruk av §20 i kulturminneloven; kulturmiljøfredning.

Kraftstasjonen på Tolga/Informasjonssenter

Ragnhild Aashaug orienterte. Kraftstasjonsprosjektet er nå fullfinansiert med tettstedsutviklingsmidler fra Hedmark fylkeskommune og midler til avbøtende tiltak fra Eidsiva i forbindelse med kraftutbygginga i Tolgafallene. Forberedende arbeid igangsettes i høst og arbeidet ferdigstilles i 2019.

Kulturminnebrosjyre Holtålen

Jan Håvard Refsethås orienterte og delte ut brosjyren til møtedeltakerne. Brosjyren er finansiert av tidligere tildelte verdensarvmidler. Brosjyren er et godt eksempel på hvordan en kommune kan synliggjøre viktige kulturminner, historie og tilgjengelighet for både egne innbyggere og tilreisende.

Handlingsprogram 2019-2021 til regional plan for verdensarven Røros Bergstad og Circumferensen

Ellen Haugen Bergsrønning orienterte om behandlingen i Trøndelag fylkeskommune. Hovedutvalg for næring og hovedutvalg for kultur vedtok planen i deres møter på Røros den 20.september. Sluttbehandling skjer i fylkesutvalget den 16. oktober.

I Hedmark fylkeskommune behandles planen den 20. oktober i fylkesutvalget.

Det ble spesielt pekt på formuleringene knyttet til styrking av kulturminnekompetansen regionalt; d.v.s. i verdensarven Røros bergstad og Circumferensen. Formuleringene gir et godt grunnlag for videre arbeid fra verdensarvrådet opp mot de to fylkeskommunene for å få etablert en stilling som regional kulturminneforvalter knyttet til verdensarven.

Eventuelt

Runa og Torfinn orienterte fra det nordiske verdensarvmøtet i Jelling/Christiansfeldt i Danmark den 10.-12. september.

Thomas Ole Andersen orienterte om at Sametingspresidenten vil besøke Røros den 2.-5. oktober, og at det vil være en god anledning til å signalisere ønsket om plassering av kulturminnefaglig kompetanse på Røros under besøket.

Ragnhild Hoel orienterte om prosessen rundt ansettelse av ny riksantikvar etter Jørn Holme.

Det ble bestemt at verdensarvrådet skal sende en oppmerksomhet til Jørn Holme i forbindelse med hans avgang i slutten av september.

Lunch på Blokkodden

Det ble servert en utmerket reinsdyrburger.

Orientering/befaring Blokkodden

Bjarne Granli orienterte om Blokkoden Villmarksmuseum i dag, og planene framover. P.g.a. øsende regnvær foregikk det meste av orienteringen i den nye magasinhallen.

Blokkodden Villmarksmuseum ble åpnet i 1984, og var fra starten av et rent friluftsmuseum med skogsdrift og fløting, samisk kultur og kølbrennerhistorie som hovedprofil. Museet ligger på Blokkodden, en stor tange/halvøy i Drevsjøen.

Museet eies av Engerdal kommune, mens drifta og det faglige er bortsatt til Anno Museum. Samarbeidet med Anno Museum fungerer særdeles godt, og Engerdal kommune er også en aktiv og positiv eier.

Det nye magasinbygget ble åpnet til sommersesongen i år. Huset kostet totalt 2,5 millioner, og har et blitt et flott kombinert utstillings- og magasinbygg. Huset har også et stort og godt møterom, som rådet prøvde ut under møtet.

Magasinet/utstillingen inneholder i dag en spillflåte i full størrelse, båter og utstyr knyttet til fløtingsaktivitet og skogsdrift, samt en mindre samisk utstilling. Lett tilgjengelig og forståelig. Det er også produsert noe tekstlig informasjonsmateriell. Dette vil bli supplert i løpet av kommende vinter.

Det er laget et forprosjekt for videre utbygging på Blokkodden, og kommunestyret og Anno har gitt klarsignal til å utarbeide et hovedprosjekt med tanke på videre utbygging. En videre utbygging vil bl.a. inneholde en ny magasin/utstillingshall som ligger parallelt med dagens og forbundet med denne. Verdensarv, samisk kultur og reindrift og fløyting og skogsaktiviteter vil fremdeles være hovedprofilen.

Etter orienteringen innendørs, fikk rådet en orientering i «Trollhuset», som i sin helhet er konsentrert om verdensarven, formidlet til barn. Det samme gjelder «Labyrinten» utenfor. Totalt inneholder området 1,5 km. universelt tilrettelagte stier som forbinder de forskjellige bygninger og installasjoner.

Mere om Blokkodden kan leses her <https://blokkodden.no/>

Møtet ble avsluttet kl. 1400.

Referent; Torfinn Rohde